

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Faisala Husseiniho a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **N. J.**, zastoupený JUDr. Liborem Petříčkem, advokátem se sídlem Březenská 2466/4, Praha 8, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 13. 4. 2026, č. j. 50 A 5/2026 - 38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ze dne 18. 11. 2025, č. j. KRPA-360852-8/ČJ-2025-000022-50, uložila Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy podle § 50a odst. 2 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), žalobci povinnost opustit území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace. Současně mu byla stanovena lhůta k opuštění území České republiky do třiceti dnů od právní moci rozhodnutí. Odvolání proti tomuto rozhodnutí žalovaná zamítla rozhodnutím ze dne 20. 2. 2026, č. j. CPR-40017-6/ČJ-2025-930310-V240, a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

[2] Žalobce pobýval na území České republiky od roku 2021 na základě zaměstnanecké karty vydané za účelem zaměstnání u společnosti AUTOflex, s.r.o. Ke dni 31. 5. 2025 skončil jeho pracovní poměr z důvodu jím podané výpovědi. Dne 25. 8. 2025 podal žalobce Ministerstvu vnitra oznámení o změně zaměstnavatele. Dne 18. 11. 2025 byl žalobce zajištěn hlídkou cizinecké policie, která kontrolovala jeho pobytový status. Policie vycházela z informací o jeho pracovním poměru a zjistila, že jeho pobytová karta pozbyla platnosti ke dni 30. 7. 2025. Důvodem bylo, že žalobce neoznámil změnu zaměstnavatele ve lhůtě 60 dnů od skončení pracovního poměru, ale učinil tak až dne 25. 8. 2025. Podle cizinecké policie mohl žalobce po skončení platnosti pobytové karty pobývat na území České

republiky pouze v rámci bezvízového styku, a to do 28. 10. 2025. Po tomto datu byl jeho další pobyt již neoprávněný.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalované žalobu ke Krajskému soudu v Praze, který ji shora označeným rozsudkem zamítl. Krajský soud konstatoval, že správní orgány dostatečně reagovaly na žalobcovo tvrzení o zásahu do jeho soukromého a rodinného života, zejména na jeho vztah s družkou – občankou Slovenské republiky – i na plánovaný sňatek. Z jejich odůvodnění bylo zřejmé, proč tyto okolnosti nepovažovaly za překážku uložení povinnosti opustit území. Krajský soud zdůraznil, že uložená povinnost opustit území podle § 50a zákona o pobytu cizinců nepředstavuje totéž, co správní vyhoštění a není s ní spojen zákaz vstupu na území. Jde tedy o mírnější opatření, které žalobci ponechává možnost opatřit si odpovídající pobytové oprávnění a následně se vrátit. Právě tato mírnější povaha opatření podle krajského soudu odpovídala žalobcově situaci, v níž na jedné straně pobýval bez pobytového oprávnění, avšak na druhé straně měl na území partnerský vztah. Samotná existence partnerského vztahu ani plánovaný, případně i uzavřený, sňatek však podle krajského soudu pobytové oprávnění automaticky nezakládají, nanejvýš otevírají možnost o ně požádat. Nedůvodnými shledal krajský soud rovněž výhrady k neprovedení výsledku družky, protože správní orgány existenci ani intenzitu vztahu nezpochybňovaly, a navržený důkaz byl proto nadbytečný. Stejně tak nepřisvědčil námitce ohledně nedostatečně zjištěného zdravotního stavu žalobce; z předložených podkladů podle krajského soudu nevyplývalo, že by žalobcův zdravotní stav bránil jeho vycestování. Námitku směřující proti použitelnosti protokolu o podání vysvětlení krajský soud navíc vyhodnotil jako opožděnou a nadto i věcně nedůvodnou.

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Dle stěžovatele krajský soud nesprávně považoval jeho výhrady k důkazní váze protokolu o podání vysvětlení za opožděný žalobní bod, ačkoli šlo jen o rozvinutí již dříve uplatněné argumentace k přiměřenosti zásahu do jeho soukromého a rodinného života. Dále měl za to, že krajský soud zaměnil samotnou volbu mírnějšího opatření v podobě povinnosti opustit území podle § 50a zákona o pobytu cizinců za řádný test proporcionality podle § 174a téhož zákona. Podle stěžovatele navíc správní orgány ani soud komplexně nezhodnotily všechny relevantní okolnosti jeho případu, zejména délku pobytu, partnerský vztah s občankou EU, plánovaný sňatek, zdravotní stav, ekonomickou a sociální integraci a minimální závažnost neoprávněného pobytu. Současně namítal, že krajský soud pouze v teoretické rovině odkázal na alternativní možnosti legalizace pobytu, aniž zkoumal jejich reálnou dostupnost, a že krajský soud nedostatečně vypořádal jeho odkazy na unijní právo. Zejména šlo o vztah k čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/38/ES [ve spojení s § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců], judikatuře Soudního dvora EU (rozsudky ze dne 25. 7. 2008 ve věci C-127/08, *Metock a další*, a ze dne 8. 3. 2011 ve věci C-34/09, *Ruiz Zambrano*) a dopadům jeho postavení jako partnera občanky EU.

[6] V doplnění kasační stížnosti stěžovatel tuto argumentaci dále rozvedl. Zdůraznil, že v případě rozhodnutí podle § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců nelze jeho proporcionality poměřovat vůči správnímu vyhoštění, neboť to v takové situaci vůbec nepřichází v úvahu. Test přiměřenosti proto podle něj musí být samostatný a individuální. Dovolával se přímé aplikace čl. 5 návratové směrnice (směrnice 2008/115/ES), čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a navazující judikatury Nejvyššího správní soudu. Dále stěžovatel tvrdil, že již před uzavřením zamýšleného sňatku splňoval podmínky

pokračování

pro rodinného příslušníka občanky EU ve smyslu § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, s čímž se krajský soud vůbec věcně nevypořádal. Za významné doplnění skutkového stavu označil, že se plánovaný sňatek dne 6. 3. 2026 neuskutečnil, neboť matriční úřad požadoval doklad o oprávněnosti pobytu. V tom spatřoval potvrzení existence jím tvrzeného „*bludného kruhu*“, který mu znemožňuje získat pobytové oprávnění a fakticky zasahuje do práva uzavřít manželství. Konečně stěžovatel opětovně navrhl přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Dovožoval také přijatelnost kasační stížnosti. Ta má přesahovat jeho vlastní zájmy zejména v otázce rozsahu testu proporcionality u rozhodnutí podle § 50a zákona o pobytu cizinců, rozsahu koncentrace řízení a povinnosti soudu vypořádat argumentaci unijním právem.

[7] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že ji považuje za nedůvodnou a navrhuje její zamítnutí.

[8] Protože před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, posoudil Nejvyšší správní soud nejprve přijatelnost kasační stížnosti podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud v těchto případech odmítne kasační stížnost jako nepřijatelnou, jestliže *svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele*.

[9] Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS; ta se uplatní též v nyní souzené věci (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Kasační stížnost je tak přijatelná v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje rozporná (nejednotná) judikatura, nebo je potřeba učinit judikaturní odklon. Dále je kasační stížnost přijatelná v případech zásadního pochybení krajského soudu při výkladu hmotného či procesního práva, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2021, č. j. 10 As 154/2021 - 23, nebo jeho usnesení ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021 - 31).

[10] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Krajský soud se nedopustil hrubého pochybení při výkladu práva ani se bezdůvodně neodchýlil od ustálené judikatury. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatel ve své argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[11] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, neboť důvodnost této námitky by zpravidla představovala zásadní pochybení krajského soudu způsobilé založit přijatelnost kasační stížnosti.

[12] Má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvažil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou (viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, a ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62). Nejvyšší správní soud má za to, že tato kritéria napadený rozsudek

splňuje. Krajský soud se dostatečně vypořádal se všemi podstatnými žalobními námitkami a jeho závěry jsou podpořeny srozumitelnou a logickou argumentací. Kasační důvod ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tedy není naplněn.

[13] Stěžovatel dále namítal nedostatečné posouzení přiměřenosti rozhodnutí o povinnosti opustit území, nesprávné vypořádání jeho argumentace týkající se partnerského vztahu s občankou EU, nedostatečné zohlednění unijního práva, jakož i nesprávné posouzení některých procesních námitek. Tyto otázky však již byly v judikatuře Nejvyššího správního soudu vyřešeny.

[14] Judikatura Nejvyššího správního soudu k rozhodování o povinnosti opustit území podle § 50a zákona o pobytu cizinců je ustálená. I u tohoto typu rozhodnutí je třeba posoudit přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života cizince; tato povinnost trvá i po přijetí § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců a není vyčerpána pouhým odkazem na mírnější povahu povinnosti opustit území oproti správnímu vyhoštění. To platí i pro rozhodnutí podle § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Současně však platí, že rozhodnutí o povinnosti opustit území je zpravidla nejmírnějším opatřením vůči neoprávněně pobývajícimu cizinci, neboť s ním není spojen zákaz vstupu. Nepřiměřený zásah proto bude zpravidla dán jen ve výjimečných situacích, které ospravedlňují naprostou nezbytnost přítomnosti cizince na území České republiky (srov. zejména rozsudky NSS ze dne 28. 3. 2017, č. j. 7 Azs 24/2017 - 29, č. 3574/2017 Sb. NSS, ze dne 19. 12. 2018, č. j. 8 Azs 290/2018 - 27, ze dne 23. 4. 2021, č. j. 3 Azs 45/2019 - 33, a ze dne 24. 10. 2018, č. j. 1 Azs 296/2018 - 35).

[15] Kasační stížnost proto neotevívá novou právní otázku. Stěžovatel ve skutečnosti polemizuje s tím, jak krajský soud ustálené judikurní závěry aplikoval na jeho individuální situaci. Ani v tomto směru však Nejvyšší správní soud neshledal pochybení takové intenzity, které by mohlo založit přijatelnost kasační stížnosti. Z rozsudku krajského soudu je patrné, že nepominul partnerský vztah stěžovatele, plánovaný sňatek, délku pobytu, tvrzené zdravotní obtíže ani povahu uloženého opatření. Byť krajský soud v části odůvodnění zdůraznil mírnější povahu povinnosti opustit území oproti správnímu vyhoštění, jeho odůvodnění nelze vnímat izolovaně. Z rozsudku jako celku plyne, že přiměřenost zásahu posuzoval ve vztahu ke konkrétním poměrům stěžovatele. Stěžovatelova polemika se závěry krajského soudu proto nezakládá přesah vlastních zájmů podle § 104a s. ř. s.

[16] Totéž platí i pro námitky směřující k partnerskému vztahu stěžovatele s občankou Evropské unie a k plánovanému sňatku. Krajský soud tyto skutečnosti nepominul ani nezpochybnil; naopak z nich výslovně vycházel. Sporná není existence ani intenzita tohoto vztahu, nýbrž právní význam těchto skutečností pro posouzení přiměřenosti uložené povinnosti opustit území. Ani zde však kasační stížnost neotevívá novou právní otázku. Ustálená judikatura vychází z toho, že rodinné a soukromé vazby cizince musí být v řízení podle § 50a zákona o pobytu cizinců zohledněny, neznamená to však, že samy o sobě bez dalšího zakládají pobytové oprávnění nebo automaticky brání vydání takového rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2021, č. j. 1 Azs 43/2021 - 32).

[17] Ani odkaz stěžovatele na § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců a čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/38/ES nečiní kasační stížnost přijatelnou. I kdyby bylo pro účely nynějšího posouzení vycházeno z toho, že stěžovatel má s občankou Evropské

pokračování

unie řádně doložený trvalý partnerský vztah, neplyne z této skutečnosti automatické pobytové oprávnění ani bez dalšího překážka pro vydání rozhodnutí podle § 50a zákona o pobytu cizinců. Judikatura Nejvyššího správního soudu rozlišuje mezi rodinnými příslušníky podle čl. 2 bodu 2 směrnice 2004/38/ES a osobami podle čl. 3 odst. 2 této směrnice, jimž členský stát vstup a pobyt usnadňuje v mezích vnitrostátní úpravy, avšak které nemají totožné automatické postavení jako osoby podle čl. 2 bodu 2 směrnice (srov. rozsudek NSS ze dne 12. 7. 2024, č. j. 4 Azs 411/2023 - 60, odst. [37] až [39]). Krajský soud přitom existenci vztahu stěžovatele s občankou EU nepominul; vyšel z ní, avšak nepovažoval ji za okolnost, která by v konkrétních poměrech věci svědčila o výjimečné nezbytnosti stěžovatelovy přítomnosti na území České republiky.

[18] Přijatelnost kasační stížnosti nezakládá ani stěžovatelova argumentace unijním právem a související judikaturou. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 9. 5. 2024, č. j. 2 Azs 316/2023 - 47, vyložil, že rozhodnutí o povinnosti opustit území podle § 50a odst. 2 zákona o pobytu cizinců představuje rozhodnutí o navrácení ve smyslu návratové směrnice a že v tomto řízení je třeba respektovat její požadavky. Těžiště nynější věci však nespočívá v otázce země vycestování ani v zásadě *non-refoulement*, nýbrž v individuálním poměření dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele. Odkazy na rozsudky Soudního dvora ve věcech *Metock* či *Ruiz Zambrano* na uvedeném nic nemění. První z nich se týká postavení rodinných příslušníků podle čl. 2 bodu 2 směrnice 2004/38/ES, zatímco stěžovatel svou argumentaci staví primárně na postavení partnera podle čl. 3 odst. 2 této směrnice. Druhá linie judikatury dopadá na situace, v nichž by opatření vůči státnímu příslušníku třetí země fakticky zbavilo občana Unie podstaty práv spojených s občanstvím Unie. Takové okolnosti však z nynější věci neplynou.

[19] Pokud jde o výhradu stěžovatele, že krajský soud nesprávně posoudil jeho námitku k důkazní váze protokolu o podání vysvětlení jako opožděný žalobní bod, ani tato otázka nezakládá přijatelnost kasační stížnosti. Judikatura Nejvyššího správního soudu rozlišuje mezi nepřipustným rozšířením žaloby o nový žalobní bod a přípustným rozvedením či konkretizací žalobního bodu včas uplatněného; uplynutí žalobní lhůty samo o sobě nebrání žalobci rozvíjet argumentaci v mezích již uplatněného žalobního bodu (rozsudek ze dne 27. 10. 2020, č. j. 5 Afs 173/2017 - 38, odst. [29]). Současně však platí, že tuto možnost nelze pojímat široce tak, aby žalobce pod obecnou námitku dodatečně vkládal libovolné nové skutkové či právní výtky (rozsudky tohoto soudu ze dne 12. 5. 2020, č. j. 5 Afs 189/2019 - 37, odst. [29] až [31], a ze dne 14. 2. 2022, č. j. 4 Afs 161/2021 - 44, odst. [29]). Posouzení, zda konkrétní replika zůstala ještě v mezích původního žalobního bodu, je proto otázkou aplikace těchto ustálených pravidel na individuální procesní situaci věci, nikoli otázkou judikaturně neřešenou. Nadto krajský soud uvedenou výhradu vypořádal i věcně (byť „*obiter dictum*“) a z napadeného rozsudku je zřejmé, že protokol nebyl nosným podkladem pro popření existence či intenzity partnerského vztahu; tyto skutečnosti správní orgány ani krajský soud nezpochybnil. Ani případný odlišný pohled na procesní kvalifikaci této výhrady by proto nepředstavoval zásadní pochybení s dopadem do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[20] Nejvyšší správní soud uzavírá, že neshledal existenci žádné právní otázky, která by svým významem přesahovala vlastní zájmy stěžovatele, jakož ani existenci pochybení krajského soudu takové intenzity, které by mohlo vést k přijatelnosti kasační

stížnosti (srov. usnesení ze dne 13. 8. 2021, č. j. 10 As 222/2021 - 39). Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[21] Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval o stěžovatelově návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť ve věci samé rozhodl bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 As 278/2016 - 16).

[22] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu tohoto soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, část III. 4.). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované v řízení žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly. Proto ani ona nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. června 2026

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu